

„Slujim aceeași înaltă
cauză a culturii socialiste“

— Stimate tovarășe director, Primăvara teatrală, cum sugestiv s-a intitulat manifestarea organizată timp de o săptămână cu prilejul inaugurării secției române a teatrului pe care-l conduceți, v-a sporit colectivul de actori, numărul de premiere și de spectacole. Aveți acun o răspundere mai mare, pentru că și problemele sint mai multe. Ce ne puteți spune, la acest început de drum ?

— Dintotdeauna primăvara a însemnat o înnoire, dar anul acesta ea semnifică pentru teatrul nostru foarte mult : a debutat secția română a instituției. E o realizare care ne bucură din toată inima. Când în lume, din cauza dificultăților economice, multe teatre, unele chiar celebre, își închid porțile, noi, în numele socialismului și pentru socialism, în numele poporului dornic de cultură, deschidem larg porțile cetății teatrale, ne dezvoltăm, ne extindem în spațiul spiritualității, oferind spectacole în limbile vorbite de spectatori. Este o elocventă împlinire a înțeleptei politici culturale-educative a Partidului Comunist Român, al cărei arhitect este tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Secția noastră română dă acum publicului român din Sfintu Gheorghe și din întregul județ, ca și publicului maghiar care iubește teatrul indiferent în ce limbă se joacă, posibilitatea să beneficieze de stagiuni permanente.

Când a luat ființă, în urmă cu patru-zeci de ani, teatrul din Sfintu Gheorghe, orașul avea 15.000 de locuitori. Cred că era cel mai mic oraș din lume cu un teatru profesionist. La ora actuală, municipiul nostru numără aproape 70.000 de locuitori. Această nouă realitate demografică a impus crearea secției române de teatru. Este un act echitabil, corespunzător necesității creșterii bunăstării spirituale a oamenilor muncii.

— Trupa dumneavoastră are de mai multă vreme un nume foarte bun, aș spune chiar un renume...

— În întregul decurs al existenței sale, de aproape patru decenii, Teatrul din Sfintu Gheorghe a considerat ca țel slujirea, prin intermediul mijloacelor și posibilităților specifice artei scenice, a unității și frăției dintre oamenii muncii români și maghiari care muncesc și trăiesc pe aceste meleaguri.

Demersurile repertoriale ale teatrului au vizat preferențial abordarea valorilor dramaturgiei clasice și contemporane din țara noastră. Datele statistice confirmă acest adevăr : din cele 260 de piese jucate pînă în prezent, 121 au fost scrise de autori din țara noastră ; acestora li se adaugă 35 de producții de studio, recitaluri de poezie patriotică etc.

Se poate afirma cu deplin temei că teatrul nostru a servit o artă dramatică și scenică militantă, care propovăduiește fără echivoc idealurile nobile ale frăției dintre cetățenii acestor meleaguri, care exemplifică în mod sugestiv, realist și profund uman conviețuirea în strînsă unitate a oamenilor, fără deosebire de naționalitate. Cît privește premiile și distincțiile primite, ele sint binecunoscute cititorilor și spectatorilor.

— Secția română a și început să participe la turnee ?

— Bineînțeles. Ea a realizat pînă acum două trasee : cu spectacolul **Un pahar cu sifon**, de Paul Everac, am fost la Sibiu, Mediaș și Sighișoara, iar cu **Acțiunea se petrece în zilele noastre** de Elena și Nicolae Roșu, am efectuat un turneu în București și în jurul Bucureștilor. În aceeași perioadă am prezentat la București **Un pahar cu sifon**. Trupa secției maghiare a prezentat în București **Timp și adevăr** de Eugenia Busuioceanu, în regia lui Constantin Codrescu, montare premiată la Festivalul de teatru contemporan de la Brașov, ediția 1986.

Desigur că prezenta trupelor maghiară și română de la Sfintu Gheorghe în Capitală înseamnă un lucru bun, dar și o faptă de curaj. Ne-ar bucura foarte mult ca publicul bucureștean, care este cultivat și foarte sensibil, să fie satisfăcut de prima înfîlnire cu trupa secției române. Avem neapărată nevoie de aceste turnee și de încă multe altele ; aceste turnee vor fi folositoare și echipei secției române, pentru că evoluînd în toată țara vom evita mai ușor — și încă de la început — condiția de „teatru de provincie“.

— Poate ne comunicați cîteva gânduri despre colaborarea celor două secții din teatrul pe care îl conduceți...

— Fiindcă cele două secții vor munci într-o singură clădire, cu același personal muncitor de servire a scenei, fiindcă slujim aceeași înaltă cauză a culturii socialiste, este firească și necesară o colaborare strinsă. Va fi nevoie de o foarte bună organizare, o foarte bună planificare, o înțelegere excelentă între cele două secții. Vom încerca și recitaluri de poezie comune, spectacole de revistă comune.

Urmăm precepte politice și morale limpezi, născute din spiritul societății noastre socialiste multilateral dezvoltate, pe baza cărora membrii colectivelor celor două secții ale Teatrului din Sfântu Gheorghe își vor clădi munca artistică, păstrînd, înnoind și valorificînd la nivel superior înalte tradiții ale spiritualității noastre, conștienți că idealurile artistice comune nu-și pot afirma perenitatea decît prin strînsa noastră unitate și frăție.

CONSTANTIN CODRESCU:

„O trupă bine structurată, un repertoriu promițător“

— Iată-ne, stimate Constantin Codrescu, în fața unui „nou început“, care se produce sub cele mai bune auspicii: secția română de la Teatrul din Sfântu Gheorghe, recent înființată, prezintă deja spectacole în fața publicului avid de teatru. Cum a fost posibil ca într-un timp atît de scurt să realizați o trupă și chiar să pregătiți pentru inaugurarea oficială două premiere, dintre care una absolută? Ce ne puteți spune despre această „față nevăzută a Lunii“?

— Într-adevăr, împlinirea unui asemenea act de cultură — confirmarea existenței unui nou vîlstar al teatrului românesc, secția română de la Sfântu Gheorghe —, nu s-a făcut chiar bătînd din palme; au trebuit depuse niște eforturi, ale Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă, ale Consiliului Culturii și Educației Socialiste, avînd sprijinul Comitetului județean de partid și, firește,

materIALIZED de cei implicați direct, cei care lucrează în teatru.

— O primă necunoscută este alcătuirea trupei...

— Deși anul financiar începe și pentru teatru la 1 ianuarie, se menține tradiția de a deschide stagiunea la început de septembrie și de a o încheia la sfîrșitul lunii iunie... Spun asta pentru a sublinia că este foarte greu ca în plină stagiune să încerci să-ți constitui o trupă, cînd toți actorii sînt deplin angajați în viața spectacolelor... În final, trupa română de la Sfântu Gheorghe va număra 25 de actori. La ora actuală, avem făgăduința ca promoțiile anului 1987 de la instituturile de teatru din București și Tîrgu Mureș să fie încredințate Teatrului din Sfântu Gheorghe. Diferența de 15 posturi ne va crea posibilitatea să reunim în trupă o paletă de expresii și disponibilități artistice. Nu mi s-a părut deloc ușor ca la mijloc de stagiune să găsim actori disponibili. Nu ne puteam mulțumi să aducem actori cu întrebunțare minoră... I-am înțeles și pe acei directori de teatre care nu se puteau despărți ușor de actorii ce doreau să vină în această trupă nouă...

— La ce rezultat au ajuns demersurile dumneavoastră?

— Am reușit să alcătuiască un colectiv de zece actori. În spectacolele montate am apelat și la amatorii din Sfîntu Gheorghe, care au venit cu multă dăruire pentru sprijinirea secției române. Ei au colaborat în mod fericit cu noi, mai cu seamă la realizarea spectacolului Acțiunea se petrece în zilele noastre de Elena și Nicolae Roșu.

— Prezențați-ne în cîteva cuvinte „membrii fondatori“ ai noii trupei...

— Sebastian Comănici, Sandu Popa, Dan Turbatu, Carmen Petrescu, Zoe Maria Albani... iată cîteva nume care cred că vor constitui nucleul de bază al acestei secții. Pot să vă spun de pe acum că există și alte cîteva promisiuni — de la Piatra Neamț, Bacău, Reșița, Brașov... actori de condiție profesională foarte bună, care doresc să întregască trupa. Aceasta ne dă speranța că la următorul concurs vom reuși să ne închegăm o trupă bine structurată, avînd în vedere mai ales cele două promoții care, de pe băncile amfiteatrelor, vor veni direct la Sfîntu Gheorghe.

— Cum vi se par aceste două promoții de actori ale anului 1987?

— Mi se par excelente. Cea de la București și-a început studiile sub îndrumarea regretatului Octavian Cobescu. Spectacolele de sfârșit de an ale acestor absolvenți, realizate în cadrul studioului Institutului, mă interesează atât de mult încât ele vor fi preluate de noi ca atare, cu mici completări și adaptări în măsura în care va fi nevoie, astfel încât stagiunea se va deschide la Sfântu Gheorghe, în ceea ce privește repertoriul în limba română, cu un număr important de spectacole, chiar la 15 septembrie. Cred că un asemenea nucleu de tineri poate să înnoade firul unei tradiții întemeiate, în urmă cu mai mulți ani, la alte teatre, de clase de teatru care și-au păstrat coeziunea și „în producție“.

— **Vă gândiți probabil la Piatra Neamț...**

— Desigur, dar nu numai. Mă gândesc și la Craiova, mă gândesc la Cluj și, în sfârșit, la secția înființată la Suceava... Cred cu tărie în necesitatea ca tinerilor să li se dea prilejul să-și găsească confirmarea vocației în cadrul unor asemenea experimente.

— **Cum s-a muncit pentru aceste două premiere inaugurale ?**

— Într-un timp record : am putea spune, 24 de ore din 24. În orice caz, însuflețiti de gândul că trebuie să dăm naștere acestui vlăstar al teatrului.

— **Sinleți o personalitate a teatrului, binecunoscută actorilor și publicului din județul Covasna. Chiar în toamna anului trecut, ați obținut cu spectacolul Timp și ade-**

văr de Eugenia Busuioceanu, lucrat cu trupa maghiară, Premiul special al Juriului la Festivalul de teatru contemporan de la Brașov. Venirea dumneavoastră la Sfântu Gheorghe nu s-a realizat deci, ca să spun așa, pe un teren necunoscut.

— Este adevărat. M-a atras, de altfel, ideea de a mă stabili pe teritoriul Covasnei. Colaborarea mea de 17 sau 18 ani cu acest teatru mi-a adus multe satisfacții profesionale. Instituția a funcționat excelent și a evoluat. Mă bucur că acum această scenă își poate împlini vocația de a găzdui actul artistic creat și în limba română și în limba maghiară.

— **Vorbiți-ne de primul repertoriu al secției române.**

— Mi se pare un repertoriu promițător. În afară de „zestrea“ absolvenților (spectacole de absolvire, despre care am amintit), ne-am gândit să investigăm problematica ce-l frământă astăzi pe spectatori, aducând tenta necesară de seriozitate și responsabilitate. Vom pune în scenă încă două premiere absolute. Hoțul sentimental de Tudor Popescu și o dramtizare după Adela de Ibrăileanu. Dată fiind structura colectivului, ne vom orienta în general către piese pentru tineri, cu tineri ; ne-am oprit deocamdată la Cădere liberă, de Colin Mortimer, un text de neîndoieinică importanță tematică. De asemenea, din toamnă vom începe repetițiile la Nota zero la purtare de Octavian Sava și Virgil Stoienescu.

Convorbiri realizate de
Mircea RAREȘ

Tinerețe

Printre evenimentele ce au marcat această „primăvară teatrală“ de la Sfântu Gheorghe, prolog al activității noii secții române a teatrului, se înscrie la loc de cinste prezența studenților de la Institutul de teatru „I. L. Caragiale“ din București. Cele trei spectacole oferite de ei au confirmat valoarea școlii românești de teatru, datorată, pe de o parte, personalităților artistice care alcătuiesc corpul didactic, pe de alta, talentului, rîvnei și bunei pregătiri a studenților.

Piese luate cu acest prilej — Asta-i ciudat ! de Miron Radu Paraschivescu (devenită musical prin contribuția compozitorului Laurențiu Profeta și a lui Eugen Rotaru), Platonov de A. P. Cehov

și Matca de Marin Sorescu — le oferă studenților posibilitatea deplinei afirmări, prin partiturile extrem de diverse și de colorate, realizate fiecare în altă cheie, cu alte rezonanțe. De la lumea interlopă ce populează mahalaua bucureșteană în perioada interbelică, lume oscilând între candoare și lipsă de scrupule, din piesa lui M. R. Paraschivescu, la contradictoriile personaje cheviene, cu indoielele, răbufnirile, pasiunile lor refulate sau dezlănțuite, nimicnicia sau ambițiile ridicole, micile drame mari ale existenței umane, și încheind cu metafora luptei omului cu stihile naturii, încărcată de profunde semnificații filosofice privind nașterea, viața și moartea, din piesa lui Marin So-